T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/550
KARAR NO : 2020/671
KARAR TR: 26.10.2020

ÖZET : Dava,davalı / borçlunun icra takibine yaptığı itirazın iptali ile takibin devamına ve % 20 icra inkar tazminatı ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesigerektiği hk.

KARAR

Davacı : Z.Sigorta A.Ş.
Vekili : Av. S.B.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. İ.Ö.D.

O L A Y : Davacıvekilidilekçesinde; müvekkili şirketçe sigortalanan 61 ... 164 plakalı aracın Trabzon İli, Of İlçesi yönünden, Çaykara İlçesi yönüne seyir halinde iken yolda bulunan kum ve taş parçaları nedeniyle tek taraflı maddi hasarlı trafik kazası meydana geldiğini; kaza nedeniyle sigortalı aracın onarımının ekonomik olmamasından ötürü pert total işlemine tabi tutulduğunu, aracın rayiç bedelinin 40.000,00-TL olduğunu, aracın sovtaj bedelinin 21.200,00-TL olduğu ve bu miktarın düşülmesi soncu dava dışı sigortalıya 18.800,00-TL ödeme yapıldığını, davalı taraftan sigortalıya ödenen 15.040,00-TL nin ödeme tarihinden itibaren talep edildiğini ancak ödenmemesi üzerine Ankara 14.İcra Müdürlüğünce takip yapıldığını, yapılan takibe davalı idare tarafından itiraz edilerek takibin durdurulduğunu ileri sürerek, itirazın haksız olduğundan bahisle itirazın iptali ile takibin devamına, davalı/borçlunun takip konusu alacağın %20 sinden aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına mahkum edilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 15. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ 4.12.2019 gün ve E:2018/605, K:2019/1001sayı ile, "… Dava, trafik kazasından kaynaklanan ve ilgilisine ödenen tazminatın rücusuna ilişkin başlatılan icra takibi neticesinde açılan itirazın iptali davasıdır.

15/08/2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ve yürürlüğe giren 694 sayılı KHK ile 2004 sayılı İİK'nın42. Maddesine idari yargının görev alanına giren konularda ilamsız takibe başvurulamaz hükmünün eklendiği, yine aynı Yasa'ya eklenen geçici 13. Madde kapsamında da bu kapsamda yürütülmüş icra takipleri hakkında itirazın iptali davalarında karar yerilmesine yer olmadığına karar verileceği ve tarafların yaptığı takip ve yargılama giderleri ile vekalet ücretlerinin üzerinde bırakılacağı hüküm altına alınmıştır. Nitekim; Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi'nin 2017/937 Esas, 2017/1230 Karar sayılı ve 18/11/2017 tarihli, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'nin 2018/3115 Esas, 2019/512 Karar sayılı ve 29/03/2019 tarihli, İzmir Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi'nin 2019/92 Esas, 2019/287 Karar sayılı ve 18/02/2019 tarihli kararları da bu doğrultudadır.

Tüm dosya kapsamından davalı idarenin bakım, yapım ve onarımından sorumlu olduğu yol üzerinde yeterli tedbiri almamasından kaynaklanan hizmet kusuru sebebiyle davacının sigortalısı olan dava dışı Ö.K.'a ait araçla yaşanan trafik kazası neticesinde hasar meydana geldiği, davacı sigorta tarafından sigortalıya ödenen bedel üzerinden halefiyet ilkesi uyarınca hasar bedelinin tahsili için Ankara 14. İcra Müdürlüğü'nün 2017/589 Esas sayılı dosyasında 05/01/2017 tarihinde takip başlatıldığı, takibin İİK'nun geçici 13/2. maddesinin yürürlük tarihi olan 25/08/2017 tarihi öncesinde başlatıldığı, Yasa'da bu kapsamda kalan takipler ve açılan itirazın iptali davaları hakkında talep üzerine karar verilmesine yer olmadığına karar verileceğinin ve tarafların yaptığı yargılama giderleri ile vekalet ücretinin üzerlerinde bırakılacağının düzenlendiği, bu kapsamda somut olayda davacı tarafça idari yargının görev alanına giren idarenin kamu hizmeti kusuruna dayanarak dava dışı sigortalı araç malikine ödenen bedelin tahsiline yönelik olarak icra takibi yapıldığı ve yapılan itiraz üzerine açılan iş bu davada davalının 25/06/2019 tarihli dilekçesi ile İİK'nun geçici 13/2. Maddesinin uygulanmasının talep edildiği, takip tarihinin ilgili Yasa maddesinin yürürlük tarihinden daha önce olduğu ve davalının talebinin Yasa kapsamında olduğu anlaşılmakla 2004 sayılı İİK'nun geçici 13. Maddesi uyarınca davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiş aşağıda belirtildiği üzere hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: yukarıda açıklanan gerekçelerle;

1-694 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik İİK'nın geçici 13/2. Maddesi uyarınca davanın esası

hakkında KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA…" karar vermiş, bu karara karşı davacı vekilince istinaf isteminde bulunulmuştur.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21.Hukuk Dairesi 9.7.2020 gün ve E:2020/392, K:2020/689 sayı ile, İlk derece mahkemesinin kararında herhangi bir isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle, davacı vekilinin istinaf başvurusun HMK'nın 353/(1)-b.1 maddesi gereğince esastan reddine kesin olarak karar vermiş ve Mahkeme kararı kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, müvekkili şirket tarafından sigortalanan aracın davalı idarenin hizmet kusurundan kaynaklı olarak meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

TRABZON İDARE MAHKEMESİ 9.9.2020 gün ve E:2020/792 sayı ile, 2918 sayılı Kanun'un 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110'uncu maddesi ile Anayasa Mahkemesinin benzer bir konuda İdare Mahkemelerinin davaya bakmakla görevli bulunmadığı yolundaki kararları gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usüllerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adlî yargının görevli olduğu; meydana gelen zarar nedeniyle davacı tarafından tazminat istemiyle açılan bu davanın da adlî yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 29.04.2019 tarih, E:2019/261, K:2019/354 sayılı kararının da bu yönde olduğu; Mahkemelerinin görevine girmeyen ve Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 04/12/2019 tarih ve E:2018/605, K:2019/1001 sayılı kararı ile görevsizlik kararı verilen bu davada, görevli mahkemenin belirlenmesi için dava dosyasının 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine ve yargılamanın bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilinceye kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Burhan ÜSTÜN'ün Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan26.10.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında;adli yargı yerinde aynı somut olay nedeniyle borçlunun itirazının iptali ile takibin devamına; idari yargı yerinde tam yargı davası açılmış ise de; ikinci davanın, ilk davada verilen karar doğrultusunda oluşturulduğu ve"itirazın iptali ile takibin devamı" istemi yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu kanaatine varıldığından ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, adli yargı yerince verilen karar "görevsizlik kararı" niteliğinde olmadığından başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava,davalı / borçlunun icra takibine yaptığı itirazın iptali ile takibin devamına ve % 20 icra inkar tazminatı ödenmesinekarar verilmesiistemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenleneceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Söz konusu 67. Madde (Değişik: 18/2/1965 - 538/37 md.), "(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafin talebi üzerine iki tarafin durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır.

(Ek fıkra:2/7/2012-6352/11 md.) Bu Kanunda öngörülen icra inkar tazminatı, kötü niyet tazminatı ve benzeri tazminatların tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır." hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı"

başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Trabzon İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 4.12.2019 gün ve E:2018/605, K:2019/1001 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Trabzon İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 4.12.2019 gün ve E:2018/605, K:2019/1001 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.10.2020 gününde Üye Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Burhan	Şükrü	Mehmet	Birol
ÜSTÜN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Bilal
TUNÇ	TOPUZ	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinde, adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması durumunda, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuracağı ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteleyeceği belirtilmiştir.

Görev uyuşmazlığına konu edilen Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının, İcra ve İflas Kanunu'nun geçici 13'üncü maddesi uyarınca davanın esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına ilişkin karar olması nedeniyle İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanunun 19'uncu maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği oyuyla karara katılmıyorum.

Üye
Nurdane TOPUZ